

ทริคิโนซิส (Trichinosis)

ปี พ.ศ. 2534 กองระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคทริคิโนซิส ทางบัตรรายงานโรค (รง. 506) จำนวน 109 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 0.19 ต่อประชากรแสนคน แยกเป็นเพศชาย 91 คน เพศหญิง 18 คน กลุ่มอายุส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 76.15 อยู่ในกลุ่มอายุ 15 – 34 ปี จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วเล็กน้อย เป็นรายงานจากจังหวัดภาคเหนือ ซึ่งเคยพบโรคนี้มาก่อน 4 จังหวัด คือ เชียงราย 84 คน น่าน 4 คน แม่ฮ่องสอน 1 คน กำแพงเพชร 1 คน และรายงานจากจังหวัดนครราชสีมา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีก 19 คน

จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติมพบว่า ผู้ป่วยของจังหวัดนครราชสีมา 19 คนนั้น ที่จริงแล้วเป็นทหารพรานจากค่ายปึกธงชัย ถูกส่งไปปฏิบัติงานในท้องที่ตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย รับเชื้อในงานฉลองวันครบกำหนดอยู่ประจำการที่จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2534 โดยการซื้อหมูชาวบ้านในละแวกนั้นมาแล้วนำมาปรุงเป็นอาหารดิบ ๆ สุก ๆ รับประทานกันรวม 45 คน แต่มีผู้ป่วยเพียง 19 คน แสดงอาการของโรคเมื่อเดินทางกลับถึงค่ายปึกธงชัยแล้ว รายแรกเริ่มป่วยเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2534 และรายสุดท้ายเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2534

สำหรับการระบาดที่มีผู้ป่วยจำนวนมากในปีนี้ได้แก่ การเกิดโรคที่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลแม่ตึ๊ง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีผู้ป่วย 71 คน สาเหตุมาจากการรับประทานเนื้อหมูชาวบ้าน พบผู้ป่วยระหว่างวันที่ 12 เมษายน – 3 พฤษภาคม 2534 ที่จังหวัดเชียงราย พบอีก 3 ครั้ง คือที่หมู่ที่ 12 และหมู่ที่ 14 ตำบลดงมะดะ อำเภอเมือง มีผู้ป่วย 7 คน เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2534 ที่หมู่ที่ 3 ตำบลสันติสุข อำเภอพาน มีผู้ป่วย 5 คน เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2534 สาเหตุมาจากเนื้อหมูชาวบ้าน ซึ่งไม่ได้มาจากที่เดียวกัน และในเดือนพฤศจิกายน 2534 พบผู้ป่วยชาวเขาเผ่าอีก้ออีก 1 คน ที่หมู่ที่ 10 ตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน

สำหรับจังหวัดอื่น ที่กำแพงเพชรมีรายงานผู้ป่วย 1 คน เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2534 ที่หมู่ที่ 6 ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอคลองขลุง (ผู้ป่วยไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี) ไม่มีการสอบสวนการเกิดโรค จังหวัดแม่ฮ่องสอนพบผู้ป่วย 1 คน เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2534 ที่ตำบลปางหมู อำเภอเมือง (ไม่ได้สอบสวนรายละเอียด) จังหวัดน่าน พบผู้ป่วย 3 คน ที่หมู่ที่ 2 ตำบลผาต้อ อำเภอท่าวังผา เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน – 3 ธันวาคม 2534 สาเหตุจากหมูชาวบ้าน

แนวโน้มการเกิดโรคทริคิโนซิสในประเทศไทยไม่แน่นอน ทั้งนี้เนื่องจากอุปนิสัยการบริโภคของคนไทยในภาคเหนือบางกลุ่มที่ยังนิยมบริโภคอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ โดยเฉพาะเนื้อหมู ทั้ง

หมูบ้าน (รวมทั้งหมูชาวเขา) หมูป่า ที่นิยมเอาไปทำลาบ หลู้ หรือแหนม รับประทานกัน จึงมีโอกาสเกิดโรคนี้ได้สูง ถ้ามีพยาธิ *Trichinella spiralis* ในเนื้อหมูเหล่านั้น